

Europska unija
Zajedno do fondova EU

EUROPSKI STRUKTURNI
I INVESTICIJSKI FONDOVI

Operativni program
**KONKURENTNOST
I KOHEZIJA**

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

ZaVita d.o.o.
Ljubljana | Slovenija
www.zavita.si

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo gospodarstva
i održivog razvoja

Naziv:

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

Izradili:

Natalija Čengić Zglavnik, mag.ing.geod. et geoinf., MINGOR – Uprava za zaštitu prirode

Ivana Ilijaš, dipl. ing. agr., MINGOR – Zavod za zaštitu okoliša i prirode

mr.sc. Konrad Kiš, mag. ing. silv., DVOKUT-ECRO d.o.o.

Aleksandra Krajnc, mag.geograf., ZaVita d.o.o.

dr.sc. Marija Sabolić, mag. oecol. et prot. nat., MINGOR – Zavod za zaštitu okoliša i prirode

Tajana Uzelac Obradović, mag. biol., DVOKUT-ECRO d.o.o.

Način citiranja:

MINGOR (2021): Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu - Kurikulum trening modula

Fotografija na naslovnici:

Ivan Juratek, DVOKUT-ECRO d.o.o.

Mjesto i datum izrade:

Zagreb, 21. prosinac 2021.

Kurikulum je izrađen u sklopu usluge edukacije dionika za upravljanje Ekološkom mrežom u sklopu OPKK projekta "Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000". Projekt je sufinancirala Europska unija iz Kohezijskog fonda

Sadržaj:

Uvod	2
Tema 1. Uvod u trening	4
Tema 2. Zakonodavni okvir provedbe postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	5
Tema 3. Pokretanje postupka, tijek postupka i završetak postupka.....	7
Tema 4. Ključni pojmovi u postupku	9
Tema 5. Informiranje i sudjelovanje javnosti	11

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

Uvod

Ovaj trening modul se temelji na dopuni znanja i detaljnoj razradi provedbe postupka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu. Modul se odnosi na sve postupke ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, odnosno postupke prethodne i glavne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te se odnosi na zahvate, strategije, planove i programe. Trening modul se bavi nadograđivanjem znanja i vještina službenika tijela državne uprave te djelatnika tijela javne uprave potrebnih za kvalitetan rad i sudjelovanje u predmetnim postupcima. Sve navedeno doprinosi kvalitetnjem i bržem rješavanju predmetnih postupaka, kao i većem razumijevanju njihove svrhe.

Predmetni kurikulum je razvijen u sklopu usluge edukacije dionika za upravljanje ekološkom mrežom u sklopu OPKK projekta "Razvoj okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000", koju provodi konzultant DVOKUT-ECRO d.o.o. i ZaVita d.o.o. Kurikulum je razvijen u suradnji s predstavnicima Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja (Uprava za zaštitu prirode, Zavod za zaštitu okoliša i prirode), a obuhvaća zakonodavni okvir vezan uz provedbu postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu, pravilne procedure pokretanja postupaka, tijek postupaka te završetka postupaka, pojašnjenja ključnih pojmoveva koji se koriste u postupcima te načine i važnost informiranja javnosti.

Ovaj modul će dati pregled važećih zakonskih okvira i način njihove primjene u sklopu postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te dati pregled i tumačenje osnovnih koraka u postupcima, kao i osvrt na pojedine alate i informacije koje se mogu koristiti tijekom postupaka.

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

Trening modul: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

Trajanje treninga	Dva (2) dana
Ciljna skupina	Službenici ministarstva nadležnog za poslove zaštite prirode (trenutno Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja, Uprava za zaštitu prirode i Zavod za zaštitu okoliša i prirode) Djelatnici županijskih upravnih odjela nadležnih za poslove zaštite okoliša i prirode <u>Djelatnici javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže</u>
Ciljevi učenja	Polaznici razumiju važnost učinkovitog provođenja zakonskih procedura. Polaznici bolje razumiju stručno mišljenje u postupcima. Polaznici razumiju važnost učinkovitog provođenja informiranja i sudjelovanja javnosti.
Očekivani ishodi učenja	Po uspješnom završetku treninga polaznici će: <ul style="list-style-type: none">– moći procijeniti je li potrebno pokrenuti postupak– unaprijediti vještine kod samostalnog i pravilnog vođenja postupaka u zakonski propisanim rokovima (od pokretanja do završetka)– učinkovitije koristiti dostupne alate u donošenju odluke (Bioportal)– ojačati kapacitete za samostalno sagledavanje utjecaja (informacijske baze podataka – ISZP - Bioportal)– znati pravilno razdvojiti postupke (razdvajanje OPEM postupaka od ostalih npr. izdavanja dopuštenja)– znati prepoznati potrebu za dodatnim konzultacijama sa stručnjacima– znati razlikovati i bolje razumijeti pojmove: značajan negativan utjecaj, isključivanje značajnog negativnog utjecaja, isključivanje utjecaja, ciljna vrsta, ciljni stanišni tip, cilj očuvanja (utjecaj na cilj), mjere očuvanja, mjere ublažavanja, kompenzacijski uvjeti, program praćenja, pojedinačni i kumulativni utjecaj– unaprijediti vještine provođenja informiranja i sudjelovanja javnosti
Sadržaj treninga	Trening se sastoji od pet (5) cjelina koje sadržajno doprinose navedenim ciljevima i ishodima učenja: <ol style="list-style-type: none">1. Uvod u trening2. Zakonodavni okvir provedbe postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu3. Pokretanje postupka, tijek postupka (uključivši razdvajanje postupka) i završetak postupka4. Ključni pojmovi u postupku5. Informiranje i sudjelovanje javnosti

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

1.	Tema 1. Uvod u trening		
Ciljevi učenja	Polaznici su uvedeni u važnost i sadržaj treninga. Očekivanja polaznika su prikupljena. Polaznici su motivirani na aktivno sudjelovanje.		
Ishodi učenja	Po završetku ove teme polaznici će: - razumjeti kontekst, ciljeve i format treninga - razumjeti svrhu treninga		
R.br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
1.1	Uvod u sadržaj treninga	Predavanje/ Prezentacija	45'
	- Upoznavanje sa sadržajem treninga i metodama učenja. - Upoznavanje s očekivanim ishodima učenja. - Upoznavanje sudionika treninga te njihovih očekivanja. - Važnost kontinuiranog učenja o postupcima ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (smjernice Europske komisije i presude EU suda, izmjene zakonodavnog okvira).		

2.	Tema 2. Zakonodavni okvir provedbe postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu		
Ciljevi učenja	Polaznici znaju identificirati zakone te njihove glavne odredbe i ostale relevantne propise vezane uz vođenje postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu (dalje u tekstu OPEM)		
Ishodi učenja	Po završetku ove teme polaznici će: - moći procijeniti je li potrebno pokrenuti postupak; - znati pravilno razdvojiti postupke (razdvajanje OPEM postupaka od ostalih npr. izdavanja dopuštenja); - ojačati kapacitete referenata/službenika za samostalno sagledavanje utjecaja (informacijske baze podatka – ISZP - Bioportal).		
R.br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
2.1	Zakonodavni okvir vezan uz provedbu postupaka ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu	Predavanje/ prezentacija	90'
	- Pregled relevantnog zakonodavnog okvira (prethodna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, glavna ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu, prevladavajući javni interes, relevantne EU direktive te presude EU suda). - Upoznavanje s dostupnim alatima za donošenje odluke (npr. Bioportal).		
<u>Preporučena literatura:</u> <ul style="list-style-type: none">– Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)– Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)– Direktiva o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore (Council Directive 92/43/EEC)– Direktiva o očuvanju divljih ptica (Council Directive 79/409/EEC; 2009/147/EC)– COMMISSION NOTICE, Assessment of plans and projects in relation to Natura 2000 sites – Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (2021/C 437/01)			

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:437:FULL&from=EN>

- Article 6 of the Habitats Directive, Rulings of the European Court of Justice (2014)
https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/others/ECJ_rulings%20Art %206%20-%20Final%20Sept%202014-2.pdf
- Uredba o procjeni utjecaja zahvata na okoliš (NN 61/14, 3/17)
- Uredba o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17)

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

3.	Tema 3. Pokretanje postupka, tijek postupka i završetak postupka		
Ciljevi učenja	Polaznici imaju razvijene dodatne vještine samostalnog i pravilnog vođenja postupka u zakonski propisanim rokovima (od pokretanja do završetka).		
Ishodi učenja	<p>Po završetku ove teme polaznici će:</p> <ul style="list-style-type: none"> - unaprijediti vještine kod samostalnog i pravilnog vođenja postupaka u zakonski propisanim rokovima (od pokretanja do završetka); - unaprijediti vještine pisanja sadržajno odgovarajućeg rješenja u postupku; - znati prepoznati potrebu za dodatnim konzultacijama sa stručnjacima (MINGOR, javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i područjima ekološke mreže i dr.); - razumjeti kako koristiti dobiveno mišljenje MINGOR-a (Zavod za zaštitu okoliša i prirode) kao alat za donošenje odluke. 		
R.br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
3.1	Pokretanje postupka (uključivši korištenje alata) i tijek postupka (razdvajanje OPEM postupaka od ostalih npr. izdavanja dopuštenja)	Predavanje/ prezentacija i demostracija	90'
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: <ul style="list-style-type: none"> - koraci postupka; - informacijski alati koji se koriste pri provedbi postupka (Bioportal i dr.); - primjenjive Smjernice (EU i HR); - korištenje donesenih presuda suda (EU). 		
3.2	Pokretanje postupka (uključivši korištenje alata) i tijek postupka (razdvajanje OPEM postupaka od ostalih npr. izdavanja dopuštenja) - rad na primjeru	Rad u grupama	60'

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

3.3	Završetak postupka	Predavanje/ prezentacija i demostracija	90'
	<p>U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće:</p> <ul style="list-style-type: none">- razumijevanje mišljenja Ministarstva (ZZOP), korištenje dostupnih alata;- izrada rješenja;- primjeri dobre i loše prakse (na primjerima izdanih Rješenja).		

Preporučena literatura:

- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Direktiva o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ)
- Direktiva o pticama (Direktiva 2009/147/EZ)
- Bioportal – Web portal Informacijskog sustava zaštite prirode; www.bioportal.hr
- COMMISSION NOTICE, Assessment of plans and projects in relation to Natura 2000 sites – Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (2021/C 437/01)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:437:FULL&from=EN>
- Article 6 of the Habitats Directive, Rulings of the European Court of Justice (2014)
https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/others/ECJ_rulings%20Art_%206%20-%20Final%20Sept%202014-2.pdf
- OPEM priručnik <http://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/publications/2017-12/PRIRUCNIK%20ZA%20OPEM.pdf>
- MINGOR - web stranica Ekološka mreža Natura 2000; <https://mingor.gov.hr/o-ministarstvu-1065/djelokrug-rada/uprava-za-zastitu-prirode-1180/ekoloska-mreza-natura-2000/1209>
- MINGOR - web stranica postupaka ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš; <https://mingor.gov.hr/ocjena-o-potrebi-procjene-utjecaja-zahvata-na-okolis-opuo-4016/4016>

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

4.	Tema 4. Ključni pojmovi u postupku		
Cilj učenja	Polaznici razumiju stručno mišljenje u postupcima te bolju razumiju ključne pojmove u postupku		
Ishodi učenja	Po završetku ove teme polaznici će: - znati razlikovati i bolje razumjeti pojmove: značajan negativan utjecaj, isključivanje značajnog negativnog utjecaja, isključivanje utjecaja, ciljna vrsta, ciljni stanišni tip, cilj očuvanja (utjecaj na cilj), mjere očuvanja, mjere ublažavanja, kompenzacijски uvjeti, program praćenja, pojedinačni i kumulativni utjecaj		
R. br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
5.1	Ključni pojmovi u postupku	Predavanje/ prezentacija s primjerima	90'
	- U sklopu ove podteme, bit će obrađeni sljedeći pojmovi: značajan negativan utjecaj, isključivanje značajnog negativnog utjecaja, isključivanje utjecaja, ciljna vrsta, ciljni stanišni tip, cilj očuvanja (utjecaj na cilj), mjere očuvanja, mjere ublažavanja, kompenzacijски uvjeti, program praćenja, pojedinačni i kumulativni utjecaj.		
5.2	Ključni pojmovi u postupku - aktivno sudjelovanje polaznika s temom razlikovanja i razumijevanja prethodno obrađenih pojmove.	Rad u grupama/kviz	45'

Kurikulum trening modula: Ocjena prihvatljivosti za ekološku mrežu – kako voditi postupak i sudjelovati u njemu

Preporučena literatura:

- Zakon o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19, 127/19)
- Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18)
- Direktiva o staništima (Direktiva Vijeća 92/43/EEZ)
- Direktiva o pticama (Direktiva 2009/147/EZ)
- Bioportal – Web portal Informacijskog sustava zaštite prirode; www.bioportal.hr
- COMMISSION NOTICE, Assessment of plans and projects in relation to Natura 2000 sites – Methodological guidance on the provisions of Article 6(3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC (2021/C 437/01)
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2021:437:FULL&from=EN>
- Article 6 of the Habitats Directive, Rulings of the European Court of Justice (2014)
https://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/others/ECJ_rulings%20Art_%206%20-%20Final%20Sept%202014-2.pdf
- OPEM priručnik <http://www.haop.hr/sites/default/files/uploads/publications/2017-12/PRIRUCNIK%20ZA%20OPEM.pdf>

5.	Tema 5. Informiranje i sudjelovanje javnosti		
Ciljučenja	Polaznici razumiju važnost učinkovitog provođenja informiranja i sudjelovanja javnosti.		
Ishodi učenja	Po završetku ove teme polaznici će: - biti sposobni prilagoditi način informiranja javnosti; - znati kada, kako i koje informacije treba objaviti javnosti; - znati rokove i propisan način za objavljivanje informacija i sudjelovanje javnosti u postupku; - razumjeti posljedice neispravnog provođenja informiranja i sudjelovanja javnosti; - znati pravilno evaluirati primjedbe dobivene u postupku; - moći dati relevantne odgovore na primjedbe; - moći procijeniti koga uključiti u pripremu odgovora.		
R.br.	Sadržaj	Metode poučavanja	Vrijeme trajanja
5.1	Informiranje i sudjelovanje javnosti	Predavanje/ prezentacija i demonstracija	90'
	U sklopu ove podteme, bit će obrađeno sljedeće: - postupak informiranja i sudjelovanja javnosti; - rokovi i načini informiranja i sudjelovanja javnosti; - primjeri iz prakse.		
<u>Preporučena literatura:</u> – Zakon o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18) – Uredba o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08)			